

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี
Administration According to Good Governance Principles of School Administrators
under the Office of Special Education Administration Lopburi Province

ผาสุข สินจู้ย

Phasuk Sinjui

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Faculty of Education, Nakhon Ratchasima College, Thailand

E-mail: mooboom13@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-6317-1678>

Received 07/02/2023

Revised 09/02/2023

Accepted 20/02/2023

บทคัดย่อ

การบริหารจัดการที่ดีนำไปสู่ความเป็นธรรมได้ โดยการสร้างสำนึกที่ดีในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส นั่นคือจะต้องสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ซึ่งธรรมาภิบาลเป็นหลักการนำมาใช้ บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย เพราะช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพ และประสิทธิภาพ อันจะทำให้เกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และ (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาที่โรงเรียนที่สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี กลุ่มประชากรได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 212 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test การทดสอบค่า F-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามตัวแปรเพศ และอายุ โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามตัวแปรประสบการณ์ในการทำงานด้านหลักการกระจายอำนาจ และหลักนิติธรรม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านหลักความเสมอภาค และหลักคุณธรรม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารงาน; หลักธรรมาภิบาล; ผู้บริหารสถานศึกษา; สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี

Abstract

Good management leads to fairness by creating a good sense of management with efficiency and transparency, that is, good governance must be created under the needs of society. Good governance is a principle that is widely used in the current administration because it helps to create and promote the organization to have potential and efficiency that will lead to continuous development which is beneficial to the progress of the country. The purpose of this research is (1) To study the level of teachers' opinions towards the administration according to the principles of good governance of school administrators. And (2) Comparison of teachers' opinions towards administration according to the principles of good governance of administrators. This study was conducted with schools under the Office of Special Education Administration, Lopburi Province. The population consisted of 212 teachers. The research tool was a questionnaire on teachers' opinions towards administration based on good governance principles. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The results showed that (1) Teachers' opinions towards the administration according to the principles of good governance of school administrators overall were at a high level. And 2) the results of the analysis of variance to compare the opinions of teachers towards the administration according to the principles of good governance of school administrators according to gender and age variables overall and by side found that there was no difference. The results of the analysis of variance according to teachers' opinions towards the administration according to the principles of good governance of school administrators according to the variables of work experience in the principles of decentralization, and the rule of law found that there were significant differences. Statistically significant at the 0.01 level, the principles of equality and morality were found to be significantly different at the level of 0.05 while other aspects were not different.

Keywords: Administration; Good Governance Principles; School Administrators; Office of Special Education Administration Lopburi Province

บทนำ

พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจตามที่กำหนดไว้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ๆ โดยให้มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ 1) บริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้

.....

เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ บริหาร รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ 2) ประสานการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากรการเงินตามพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ 3) เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไป รวมทั้งจัดทำนิติกรรมสัญญาในของสถานศึกษาหรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาหรือส่วนราชการได้รับตามที่มอบอำนาจ 4) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา 5) อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิปริญญาบัตรของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด 6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งงานอื่นที่กระทรวงมอบหมาย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาฯ, 2562) ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ออกแบบและจัดระบบการศึกษาทั้งระบบความคิดและระบบการบริหาร ซึ่งหมายรวมถึงการนำเอาทรัพยากร เพื่อการศึกษาไปบริหารให้เกิดผลผลิตทางการศึกษาตามที่ระบบการศึกษาของประเทศต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2562) เป็นหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่รวบรวมศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ประสานการจัดทำข้อเสนอ นโยบายและแผนการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาปฐมวัย นโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ ประสานงานส่งเสริมและดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส จัดระบบสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษ และปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย (ชไมพร อธิบาย, 2562) ดังนั้น ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญในการจัดระบบบริหารในงานวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารงานทั่วไป ให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ประกอบกับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล ซึ่งได้บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศอีกด้วย

หลักคิดสำหรับการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความเป็นธรรมได้ โดยการสร้างสำนึกที่ดีในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส นั่นคือจะต้องสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ซึ่งธรรมาภิบาลเป็นหลักการนำมาใช้ บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย เพราะช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพ และประสิทธิภาพ อันจะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ (ธีระ รุญเจริญ, 2550) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นบุคลากรที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส เป็นแบบอย่างที่ดี อันจะส่งผลให้ได้รับความศรัทธาเชื่อถือจากครู นักเรียน ผู้ปกครองและคนในชุมชน ดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องมีสมรรถภาพหรือศักยภาพ ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ความสามารถในการบริหารจัดการ และความรู้ความเข้าใจแนวทางการบริหารงานและการจัดการศึกษาต้องบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพได้มาตรฐาน

โรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี ให้บริการนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางการได้ยิน ออทิสติก และเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบไปกลับและอยู่ประจำ จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนลพบุรีปัญญานุกูล โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดลพบุรี และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33 ซึ่งมีหน้าที่ ในการจัดการเรียนการสอนควบคู่กันระหว่างการเรียนการสอนตามวิชาสามัญกับวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือหลักสูตรสถานศึกษา ร่วมกับการพัฒนาสมรรถภาพร่างกาย สติปัญญา โดยการปรับหลักสูตรและบริบทการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (จำเป็น สังข์สิริกันนท์, 2549) เมื่อมีการจัดการศึกษาที่หลากหลายมีทั้งเด็กพิการ และด้อยโอกาสทางการศึกษา ย่อมมีความแตกต่างจากโรงเรียนปกติทั่วไป จึงเกิดความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน อีกทั้งแรงกดดันจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาการบริหารการศึกษาที่สำคัญคือ มีการร้องเรียนกล่าวหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหลายประการ เช่น การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลอย่างไม่เป็นธรรม การมีพฤติกรรมมิชอบ การใช้เงินของสถานศึกษาไม่ถูกต้องตามระเบียบราชการ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหลายประการ โดยได้มีการร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและหน่วยงานต่างๆ เป็นจำนวนมากแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารการศึกษาอย่างโปร่งใสมีความรับผิดชอบต่อการงาน จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี ในการนำหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 10 ประการ เพื่อศึกษาว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร มากหรือน้อยเพียงใด และการใช้หลักธรรมาภิบาลประสบปัญหาอย่างไร ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการและกำหนดทิศทางการทำงานของบุคลากรเป็นสำคัญต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1. โรงเรียนลพบุรีปัญญานุกูล 2. โรงเรียนโสตถูปานเลิศ 3. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33 จำนวน 212 คน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2565)

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น

- 2.1.1 เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง
- 2.1.2 อายุ
- 2.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ พ.ศ. 2555 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555) โดยมีหลักการพื้นฐานที่สำคัญ 10 ประการ ดังนี้ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และ หลักคุณธรรม

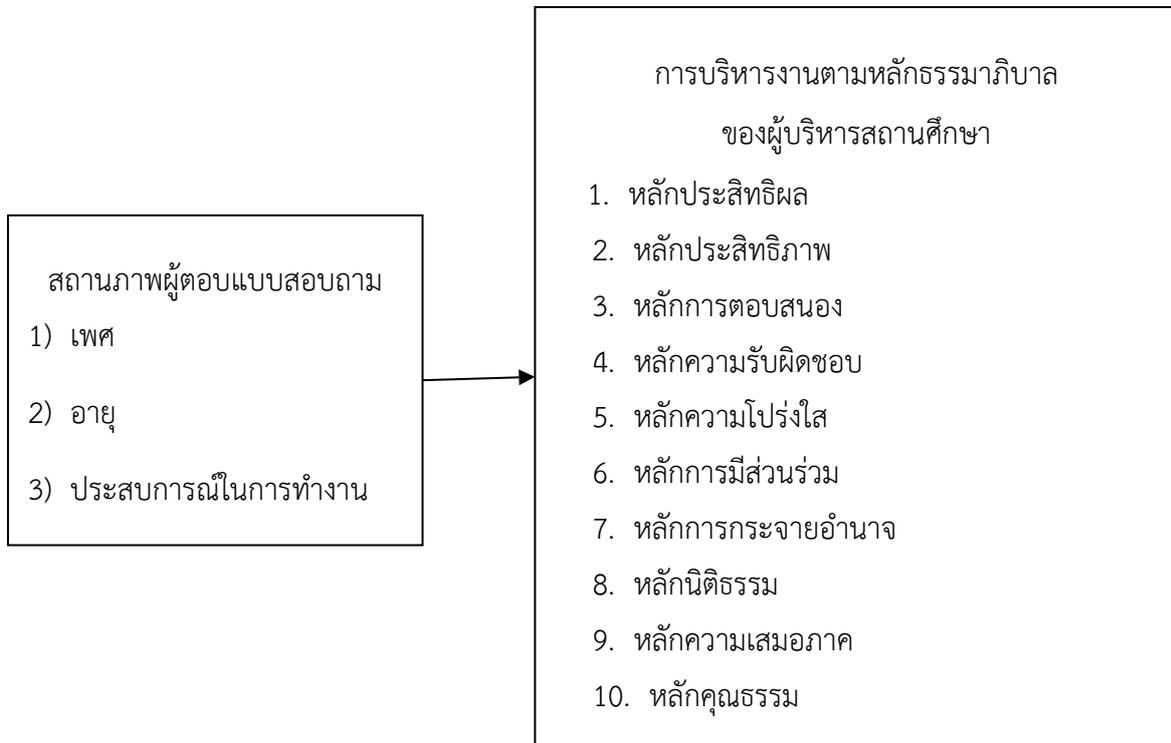
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา: ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2565 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 รวมเป็นระยะเวลา 6 เดือน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ พ.ศ. 2555 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555)

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ประชากร: ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1. โรงเรียนลพบุรีปัญญานุกูล 2. โรงเรียนโสตพัฒนาเลิศ 3. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33 จำนวน 212 คน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2565)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้ (1) ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบเลือกตอบ (2) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert)

การวิเคราะห์ข้อมูล: นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์นำมาจัดเรียงลำดับแบบสอบถาม และลงรหัสแล้วประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยดำเนินการดังนี้ (1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 โดยการหาค่าร้อยละ (2)

คำนวณหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคะแนนระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ใช้เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาค่าเฉลี่ย โดยใช้จุดกึ่งกลางระหว่างระดับเป็นจุดแบ่งตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) และ (3) วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามตัวแปรเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวน ด้วยค่า One Way ANOVA

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปร เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	58	27.40
- หญิง	154	72.60
อายุ		
- น้อยกว่า 30 ปี	50	23.60
- 31-40 ปี	83	39.20
- 41-50 ปี	60	28.20
- 51 ปีขึ้นไป	19	9.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
- ต่ำกว่า 5 ปี	86	40.60
- 5 – 10 ปี	69	32.50
- 11 ปีขึ้นไป	57	26.90
รวม	212	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 72.60 และเป็นเพศชาย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 โดยมีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 23.60 มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 คน จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 และมีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 และผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 26.90

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารงานหลักธรรมาภิบาล	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. หลักประสิทธิผล	4.39	0.21	มาก	3
2. หลักประสิทธิภาพ	4.36	0.11	มาก	5
3. หลักการตอบสนอง	4.37	0.11	มาก	4
4. หลักความรับผิดชอบ	4.31	0.09	มาก	8
5. หลักความโปร่งใส	4.19	0.14	มาก	10
6. หลักการมีส่วนร่วม	4.22	0.11	มาก	9
7. หลักการกระจายอำนาจ	4.36	0.05	มาก	5
8. หลักนิติธรรม	4.32	0.14	มาก	7
9. หลักความเสมอภาค	4.47	0.05	มาก	1
10. หลักคุณธรรม	4.43	0.13	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม	4.34	0.09	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ หลักความเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.05$) รองลงมา คือ หลักคุณธรรม ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.13$) และหลักประสิทธิผล ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.21$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักความโปร่งใส ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.14$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามตัวแปรเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ

หลักธรรมาภิบาล	เพศ	N	μ	σ	t	P-value
หลักประสิทธิผล	ชาย	58	4.42	.447	.657	.512
	หญิง	154	4.38	.471		
หลักประสิทธิภาพ	ชาย	58	4.39	.416	.555	.580
	หญิง	154	4.35	.419		
หลักการตอบสนอง	ชาย	58	4.39	.316	.529	.597
	หญิง	154	4.37	.290		
หลักความรับผิดชอบ	ชาย	58	4.32	.250	.434	.665
	หญิง	154	4.30	.250		
หลักความโปร่งใส	ชาย	58	4.257	.459	1.219	.224
	หญิง	154	4.162	.518		
หลักการมีส่วนร่วม	ชาย	58	4.259	.419	.890	.374
	หญิง	154	4.199	.436		
หลักการกระจายอำนาจ	ชาย	58	4.420	.393	1.279	.202
	หญิง	154	4.336	.438		
หลักนิติธรรม	ชาย	58	4.377	.292	1.543	.124
	หญิง	154	4.303	.316		
หลักความเสมอภาค	ชาย	58	4.504	.292	1.111	.268
	หญิง	154	4.453	.303		
หลักคุณธรรม	ชาย	58	4.463	.287	1.015	.311
	หญิง	154	4.416	.312		

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

.....

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามอายุ

หลักธรรมาภิบาล	อายุ	μ	σ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
หลักประสิทธิผล	น้อย 30 ปี	4.40	.466	ระหว่างกลุ่ม	.476	3	.159	.733	.533
	31-40 ปี	4.42	.432	ภายในกลุ่ม	44.996	208	.216		
	41-50 ปี	4.32	.515						
	51 ปีขึ้นไป	4.47	.433						
	รวม				45.472	211			
หลักประสิทธิภาพ	น้อย 30 ปี	4.35	.431	ระหว่างกลุ่ม	.049	3	.016	.093	.964
	31-40 ปี	4.38	.400	ภายในกลุ่ม	36.739	208	.177		
	41-50 ปี	4.35	.440						
	51 ปีขึ้นไป	4.35	.413						
	รวม				36.788	211			
หลักการตอบสนอง	น้อย 30 ปี	4.38	.320	ระหว่างกลุ่ม	.110	3	.037	.412	.744
	31-40 ปี	4.39	.301	ภายในกลุ่ม	18.544	208	.089		
	41-50 ปี	4.37	.285						
	51 ปีขึ้นไป	4.31	.270						
	รวม				18.654	211			
หลักความรับผิดชอบ	น้อย 30 ปี	4.31	.250	ระหว่างกลุ่ม	.044	3	.015	.233	.873
	31-40 ปี	4.32	.252	ภายในกลุ่ม	13.125	208	.063		
	41-50 ปี	4.29	.253						
	51 ปีขึ้นไป	4.33	.244						
	รวม				13.169	211			
หลักความโปร่งใส	น้อย 30 ปี	4.21	.478	ระหว่างกลุ่ม	.672	3	.224	.884	.450
	31-40 ปี	4.24	.488	ภายในกลุ่ม	52.724	208	.253		
	41-50 ปี	4.14	.529						
	51 ปีขึ้นไป	4.06	.550						
	รวม				53.396	211			
หลักการมีส่วนร่วม	น้อย 30 ปี	4.23	.432	ระหว่างกลุ่ม	.859	3	.286	1.55	.202
	31-40 ปี	4.23	.457	ภายในกลุ่ม	38.385	208	.185		
	41-50 ปี	4.25	.372						
	51 ปีขึ้นไป	4.02	.471						
	รวม				39.245	211			

2

หลักธรรมาภิบาล	อายุ	μ	σ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
หลักการกระจายอำนาจ	น้อย30ปี	4.41	.417	ระหว่างกลุ่ม	.761	3	.254	1	.244
									.
									3
									9
									8
	31-40	4.39	.400	ภายในกลุ่ม	37.71	208	.181		
					6				
	41-50	4.33	.439						
	51ปีขึ้นไป	4.19	.513						
				รวม	38.47	211			
					7				
หลักนิติธรรม	น้อย 30 ปี	4.35	.295	ระหว่างกลุ่ม	.473	3	.158	1	.178
									.
									6
									5
									3
	31-40 ปี	4.35	.308	ภายในกลุ่ม	19.83	208	.095		
					7				
	41-50 ปี	4.30	.314						
	51 ปีขึ้นไป	4.19	.334						
				รวม	20.31	211			
					0				
หลักความเสมอภาค	น้อย 30 ปี	4.48	.304	ระหว่างกลุ่ม	.077	3	.026	.	.838
									2
									8
									2
	31-40 ปี	4.48	.295	ภายในกลุ่ม	18.97	208	.091		
					3				
	41-50 ปี	4.45	.309						
	51 ปีขึ้นไป	4.42	.307						
				รวม	19.05	211			
					0				

หลักธรรมาภิบาล	อายุ	μ	σ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
หลักคุณธรรม	น้อย 30 ปี	4.44	.298	ระหว่าง	.057	3	.019	.	.896
				กลุ่ม				2	
								0	
								1	
	31-40 ปี	4.44	.301	ภายใน	19.66	208	.095		
			กลุ่ม	1					
	41-50 ปี	4.42	.323						
	51 ปีขึ้นไป	4.39	.312						
				รวม	19.71	211			
					8				

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามอายุ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

หลักธรรมาภิบาล	ประสบการณ์ในการทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
หลักประสิทธิภาพ	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่างกลุ่ม	0.85	2	.043	.197	.822
		ภายในกลุ่ม	45.387	209	.217		
		รวม	45.472	211			
หลักประสิทธิผล	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่างกลุ่ม	.186	2	.093	.530	.589
		ภายในกลุ่ม	36.603	209	.175		
		รวม	36.788	211			
หลักการตอบสนอง	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่างกลุ่ม	.374	2	.187	2.136	.121
		ภายในกลุ่ม	18.281	209	.087		
		รวม	18.654	211			
หลักความรับผิดชอบ	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่างกลุ่ม	.023	2	.011	.179	.836
		ภายในกลุ่ม	13.147	209	.063		
		รวม					

หลักธรรมาภิบาล	ประสบการณ์ในการทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
		รวม	13.169	211			
หลักความโปร่งใส	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่างกลุ่ม	1.251	2	.625	2.507	.084
	5-10 ปี	ภายในกลุ่ม	52.145	209	.249		
	11 ปีขึ้นไป						
		รวม	53.396	211			
หลักการมีส่วนร่วม	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่างกลุ่ม	.991	2	.495	2.706	.069
	5-10 ปี	ภายในกลุ่ม	38.254	209	.183		
	11 ปีขึ้นไป						
		รวม	39.245	211			
หลักการกระจายอำนาจ	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่างกลุ่ม	1.935	2	.968	5.534	.005**
	5-10 ปี	ภายในกลุ่ม	36.542	209	.175		
	11 ปีขึ้นไป						
		รวม	38.477	211			
หลักนิติธรรม	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่างกลุ่ม	1.610	2	.805	8.994	.000**
	5-10 ปี	ภายในกลุ่ม	18.701	209	.089		
	11 ปีขึ้นไป						
		รวม	20.310	211			
หลักความเสมอภาค	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่างกลุ่ม	.696	2	.348	3.964	.020*
	5-10 ปี	ภายในกลุ่ม	18.354	209	.088		
	11 ปีขึ้นไป						
		รวม	19.050	211			
หลักคุณธรรม	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่างกลุ่ม	.597	2	.299	3.263	.040*
	5-10 ปี	ภายในกลุ่ม	19.121	209	.091		
	11 ปีขึ้นไป						
		รวม	19.718	211			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านหลักการกระจายอำนาจ และหลักนิติธรรม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านหลักความเสมอภาค และหลักคุณธรรม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาเป็นหน่วยงานของทางราชการ ที่มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการปฏิบัติอย่างชัดเจน และมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม กระจายอำนาจและขยายโอกาสทางการศึกษา จึงเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ ครู บุคลากร ตลอดจนผู้รับบริการซึ่งสอดคล้องกับกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ชัย โสดาวิชิต (2558) ซึ่งได้ศึกษา พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลรัตน์ ฝ่ายดี (2559) ได้ศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดกลาง ในอำเภอเมืองตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญลักษณ์ วงเครา (2559) ที่ศึกษา การใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ปรากฏดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของทางสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหา มีการมอบหมายงานอย่างทั่วถึง และเหมาะสมให้แก่ครูทั้งเพศชาย และเพศหญิง รวมถึงการปฏิบัติงานโดยยึดถือตามกฎ ระเบียบของทางราชการ จึงรับรู้ได้ถึงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ทวีระวงษ์ (2557) ได้ศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพรณ ฝิวอ่อน (2559) ที่ได้ศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยจำแนกเพศ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารปฏิบัติต่อครูทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะครูจะมีอายุเท่ากันหรือไม่

ต่างกัน แต่ทุกคนต้องยึดถือ และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ มีการส่งเสริมให้ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ โดยการกำหนดผู้รับผิดชอบงานอย่างชัดเจน และเหมาะสมกับภาระงาน มีการกระจายงานอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ครูรับรู้ได้ถึงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพรรณ ผิวอ่อน (2559) ที่ศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยจำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูมีการจัดลำดับความสำคัญในการทำงานส่งเสริมให้ครูมีการเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเหมาะสม ลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีกระบวนการ หรือวิธีการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารินทร์ สงมะเรียง (2559) ที่ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดลพบุรี มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ หลักความเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.05$) รองลงมา คือ หลักคุณธรรม ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.13$) และหลักประสิทธิผล ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.21$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักความโปร่งใส ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.14$) ดังนั้นแนวทางการดำเนินการ ได้แก่ (1) ผู้บริหารควรกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบแก่ครู บุคลากรให้ตรงตามความสามารถ และชัดเจน (2) ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้คำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ตลอดจนติดตาม ตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษาอย่างกว้างขวาง และทั่วถึง (3) ผู้บริหารควรมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีระบบการทำงานที่โปร่งใส สามารถให้บุคลากร และหน่วยงานภายนอกตรวจสอบได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป: ควรศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ ควร

ศึกษารูปแบบการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- จำเป็น สังข์สุลีกันนท์. (2549). *ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ*. สงขลา : คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ชไมพร ธิอำย. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ดารินทร์ สงมะเริง. (2559). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธัญลักษณ์ วงครา. (2559). *การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่*. งานนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นิภาพรรณ ผิวอ่อน. (2559). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9) กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์ชัย โสดาวิชิต. (2558). *พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร:มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วีไลรัตน์ ฝ่ายดี. (2559). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดกลางในอำเภอดาพระยา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2555). *การจัดระดับการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2562). *สารสนเทศ ปี 62*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- อรทัย ทวีระวงษ์. (2557). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี*. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.